

Sygn. akt III AUa 845/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka (spr.)

Sędziowie: SSA Mirosław Godlewski

SSA Jacek Zajączkowski

Protokolant: sekretarz sądowy Małgorzata Matusiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 sierpnia 2019 r. w Ł.

sprawy A. K., (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniu społecznemu

na skutek apelacji A. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 20 kwietnia 2018 r. sygn. akt VIII U 1251/17

uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie przed Sądem Okręgowym w całości i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu za postępowanie apelacyjne.

Sygn. akt III AUa 845/18

UZASADNIENIE

Decyzją dnia 27 kwietnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. Inspektorat w Ł. stwierdził, że A. K., jako pracownik płatnika składek (...) Sp. z o. o. z siedzibą w Ł., nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 15 lipca 2016 roku.

Odwołania od powyższej decyzji wniosła (...) Sp. z o. o. z siedzibą w Ł. domagając się zmiany decyzji poprzez stwierdzenie, że A. K. jako pracownik Spółki z o.o. (...) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 15 lipca 2016 r.

Zarządzeniem z dnia 29 czerwca 2017 r. Sąd Okręgowy w Łodzi połączył obie sprawy do ich wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2018r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach: (...) Sp. z o. o. z siedzibą w Ł. jest spółką zajmującą się pośrednictwem w sprzedaży mięsa, powstała 3 lipca 2015 r. Główna siedziba spółki jest położona przy ul. (...) w Ł.. (...) są: P. B. (70 udziałów), A. K. (24 udziały) oraz K. B. i M. B. (po 3 udziały). Organem

uprawnionym do reprezentacji jest zarząd w skład, którego wchodzi P. B. i A. K.. Prezesem Zarządu Spółki jest P. B.. W umowie Spółki przewidziano samodzielny sposób reprezentacji spółki przez każdego z członków zarządu lub samodzielnie przez prokurenta. Prokurentami Spółki są: K. B. i K. M.. P. B. prowadzi ponadto osobną działalność gospodarczą pod firmą (...), której profil działalności pokrywa się z działalnością spółki z o.o. (...) działalności gospodarczej jest ul. (...) w Ł., ale działalność ta jest prowadzona faktycznie przy ul. (...) w Ł.. W Spółce zatrudnieni są m.in. K. B. (od lutego 2017 r.), B. C. (od marca 2016 r.), M. B. (od grudnia 2016 r.), J. B. (1) (od 1 grudnia 2016 r.). K. B. pełni funkcję kierownika do spraw zarządzania i handlu, zajmuje się prowadzeniem dokumentów, faktur, specyfikacji, tworzy także zestawienia wartościowo-ilościowe. Obsługuje też kwestię ubezpieczeń z Towarzystwem (...) oraz koordynuje działania innych pracowników. B. C. zatrudniony jest jako specjalista do spraw handlowych, który zajmuje się sprzedażą mięsa oraz jego załadunkiem oraz dostarczaniem dokumentów potwierdzających powyższe czynności do biura. M. B. zatrudniony jest jako specjalista do spraw transportu i zajmuje się załatwianiem transportu mięsa pomiędzy dostawcami a odbiorcami. J. B. (1) zatrudniona jest jako specjalista do spraw finansów i księgowości. Z kolei w jednoosobowej działalności gospodarczej zatrudnieni są m.in.: K. B. (od października 2014 r.), J. B. (1) (od 1 lutego 2017 r.) oraz M. B. (koniec 2016 r.). K. B. jest zatrudniona jako przedstawiciel handlowy. J. B. (1) podlega K. B., a jej zadaniem jest pilnowanie by klienci wywiązywali się ze swoich płatności w terminie. Natomiast obowiązki M. B. są tożsame z jego obowiązkami w Spółce. Obsługę rachunkową Spółki prowadzi K. M.. Ona także odpowiada za przygotowywanie umów o pracę i innych umów. A. K. pozostaje w konkubinacie z P. B. od 2012 r. Mieszkają wspólnie w domu jednorodzinnym położonym przy ul. (...) w Ł.. W dniu (...) urodziła im się córka. Dnia 1 listopada 2013 r. została zawarta umowa zatytułowana „umowa o pracę”, w której stwierdzono, że A. K. została zatrudniona w A. Polska P. B. na czas 3 miesięcy od 1 listopada 2013 r. na stanowisku zastępcy właściciela do spraw finansowo-administracyjnych za wynagrodzeniem 2000 zł brutto miesięcznie w pełnym wymiarze czasu pracy. Dnia 1 lutego 2014 r. została zawarta umowa o „umowa o pracę”, w której stwierdzono, że A. K. została zatrudniona w A. Polska P. B. na czas nieokreślony na stanowisku zastępcy właściciela do spraw finansowo-administracyjnych za wynagrodzeniem 2000 zł brutto miesięcznie w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dnia 14 lipca 2016 r. została zawarta umowa zatytułowana „umowa o pracę”, w której stwierdzono, że A. K. została zatrudniona w (...) Sp. z o. o. z siedzibą w Ł. na okres próbny od 15 lipca 2016 r. do 15 września 2016 r. na stanowisku kierownika działu finansowego za wynagrodzeniem 6000 zł brutto miesięcznie w pełnym wymiarze czasu pracy. Miejsce wykonywania pracy strony określiły jako siedziba pracodawcy oraz każde wskazane przez niego miejsce. Za dzień rozpoczęcia pracy przyjęto 15 lipca 2016 r. Dnia 15 września 2016 r. została zawarta umowa zatytułowana „umowa o pracę”, w której stwierdzono, że A. K. została zatrudniona w (...) Sp. z o. o. z siedzibą w Ł. na czas nieokreślony od 16 września 2016 r. na stanowisku kierownika działu finansowego za wynagrodzeniem 6000 zł brutto miesięcznie w pełnym wymiarze czasu pracy. Na umowie tej przy podpisie A. K., widnieje data 15 lipca 2016 r. Od 18 października 2016 r. A. K. stała się niezdolna do pracy.

Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom odwołujących się oraz świadków, co do faktu wykonywania przez A. K. pracy na stanowisku kierownika działu finansowego, gdyż wnioskodawczyni nie przedstawiła żadnego potwierdzenia rozbudowanych obowiązków, które jak twierdzi, wykonywała w firmie. Nie przedstawiła wydruków korespondencji mailowych z klientami ani kopii wystawionych przez nią faktur. Ponadto, zdaniem Sądu Okręgowego, odwołujący się nie wykazali aby ubezpieczona nie wykonywała powyższych obowiązków jako członek zarządu spółki. Skarżący nie potrafili wykazać jaki był podział obowiązków w zarządzie i dlatego w okresie ciąży wnioskodawczyni nagle powstała konieczność jej zatrudnienia. Obrazu rzeczy nie zmieniają faktury załączone do akt sprawy albowiem brak jest na nich potwierdzenia, że były wystawione akurat przez A. K.. W ocenie Sądu I instancji wskazywana ilość obowiązków wnioskodawczyni jest niewiarygodna w świetle obowiązków nałożonych na innych pracowników Spółki. K. B. pełni funkcję kierownika do spraw zarządzania i handlu i zajmuje się prowadzeniem dokumentów, faktur, specyfikacji, tworzy także zestawienia wartościowo-ilościowe, a więc tymi czynnościami, które miała wykonywać wnioskodawczyni. Obie firmy współpracowały ze sobą i były ze sobą powiązane. Skoro strony nie wykazały, że obowiązki w obu firmach są różne, dotyczą różnych klientów (a nie obsługiwanych na przemian przez obie firmy w różnych okresach czasu) i obie działalności nie stanowią tak naprawdę jednolitej działalności gospodarczej sztucznie tylko rozdzielonej pod różnymi firmami to należy przyjąć, że nie udowodniono dostatecznie precyzyjnie potrzeby zatrudniania wnioskodawczyni

nadal pełniącej w firmie funkcje członka zarządu. Dlatego też Sąd nie dał wiary również zeznaniom świadka w powyższym zakresie. Sąd Okręgowy nie zakwestionował, że wnioskodawczyni wykonywała różne czynności „przy fakturach”, ale, wynikało to z funkcji członka zarządu a nie z nagłej potrzeby utworzenia nowego stanowiska pracy z wysokim wynagrodzeniem obejmującym także te czynności. Jako niewiarygodne ocenił Sąd I instancji zeznania wnioskodawcy i wnioskodawczyni w zakresie motywów zatrudnienia A. K. w Spółce, gdyż do czynności powierzonych ubezpieczonej Spółka miała wyznaczonych pracowników i ostatecznie uznał, że strony kwestionowanych umów zawierając ją, miały na uwadze inny cel niż ich wykonywanie, skoro nie wystąpiła potrzeba utworzenia nowego miejsca pracy, które po powstaniu niezdolności do pracy wnioskodawczyni nie zostało zajęte przez nowego pracownika.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za nieuzasadnione. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazał art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 22 kp, i art. 83 kc.

Sąd Okręgowy przypomniał, że organ rentowy stanął na stanowisku, że umowy o pracę zawarte między A. K. a (...) Sp. z o. o. z siedzibą w Ł. 15 lipca 2016 r. i 15 września 2016 r. są nieważne, bowiem nie doszło do nawiązania rzeczywistego stosunku pracy. W ocenie Sądu Okręgowego poczynione w sprawie ustalenia uzasadniają twierdzenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, że umowy o pracę zostały zawarte dla pozorów, to jest bez zamiaru realizacji obowiązków z nich wynikających, a jedynie w celu uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Sąd I instancji wyjaśnił, że motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma decydującego znaczenia dla jej ważności przy tym wszak założeniu, że nastąpiło rzeczywiste zawarcie i jej świadczenie, zgodnie z warunkami określonymi w art. 22 § 1 k.p. Tym samym nie można byłoby czynić odwołującym zarzutów, że zawarli kwestionowane umowy o pracę jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Głównym celem zawarcia umowy o pracę jest nawiązanie stosunku pracy, a rezultatem i pośrednim celem zatrudnienia jest uzyskanie tytułu do ubezpieczeń. Zdaniem Sądu Okręgowego umowy o pracę sporządzone przez strony miały charakter fikcyjny. Wnioskodawczyni nie wykazała, że doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy, a zatem jej faktycznego wykonywania. Nie wykazała zaistnienia przesłanek charakterystycznych dla stosunku pracy, a wymienionych w art. 22 kp. A. K. nie miała wskazanych w umowie obowiązków do jakich wykonywania się zobowiązała. Ponadto brak jest dowodów wskazujących, że spółka miała potrzebę zatrudnienia do tych czynności jednego z członków zarządu. Nadto elementem charakterystycznym stosunku pracowniczego jest wykonywanie pracy w ramach podporządkowania pracowniczego i pod kierownictwem pracodawcy. Tymczasem zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza, aby płatnik kierował pracą wnioskodawczyni, w szczególności, aby wskazywał na konkretne bieżące zadania do realizacji, związane z powierzonym stanowiskiem, które by modyfikował biorąc pod uwagę ilość i wyniki pracy dotychczas wykonanej. Nie wynika także, aby płatnik składek wydawał polecenia, co do bieżącego wykonywania pracy przez odwołującą. W rezultacie brak podstaw do uznania, że ubezpieczona świadczyła w spółce pracę na podstawie ważnej umowy o pracę, ponieważ ustalone okoliczności faktyczne wskazują, że nie odpowiadała ona cechom stosunku pracy określonym w art. 22 k.p. z uwagi na zbieg dwóch funkcji czyli członka zarządu i pracownika. Wnioskodawczyni i prezes spółki (ojciec dziecka) w dniu zawarcia umowy o pracę za wynagrodzeniem 6 tys zł (15 lipca 2016 roku) wiedzieli już o ciąży wnioskodawczyni. Okres karencji na nabycie praw ubezpieczeniowych upływa po trzech miesiącach a więc 15 października 2016 roku, a wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy już w trzy dni później. Odnośnie drugiej umowy o pracę z dnia 15 września 2016 r., Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że została podpisana przez wnioskodawczynię 15 lipca 2016 r. a więc na dwa miesiące przed zawarciem tej umowy. Pozwala wątpić czy umowy o pracę powstały w datach w nich wskazanych. Odwołujący się nie udowodnili potrzeby zatrudnienia wnioskodawczyni i to za wysokim wynagrodzeniem, skoro dotychczas swoje obowiązki wykonywała jako wiceprezes zarządu. Nie wykazali aby było wolą stron zawieranie umów o pracę. A zatem nie było zamiarem stron świadczenie pracy, a jedynie możliwość uzyskania pracowniczego tytułu do ubezpieczenia społecznego.

Apelację od powyższego wyroku wniosła A. K. zaskarżając wyrok w całości i zarzucając naruszenie art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 245 kpc poprzez pominięcie istotnej dla sprawy i znacznej części zebranego materiału dowodowego, w tym w szczególności dokumentów z karty 42 - 70 akt sprawy w postaci dokumentów prywatnych - faktur VAT wystawionych zgodnie z umową o pracę przez A. K. w imieniu pracodawcy - (...) Sp. z o.o., co potwierdza fakt

wykonywania pracy przez moją mocodawczynię w ramach łączącego strony stosunku pracy; naruszenie art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 245 kpc poprzez pominięcie istotnej dla sprawy i znacznej części zebranego materiału dowodowego, w tym w szczególności dokumentów zawartych na kartach 71-82 akt sprawy przedstawiających zestawienie należności z kontrahentami, które są sygnowane (parafowane) przez A. K.; naruszenie art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 245 kpc poprzez pominięcie istotnej dla sprawy i znacznej części zebranego materiału dowodowego, w tym w szczególności znajdującej się na kartach 92-93, 95-96 umów zlecenia, na karcie 94 i 97 zgłoszenia do ubezpieczeń, bowiem z dokumentów tych wynika potrzeba dokonywania na bieżąco czynności, które w ramach umowy o pracę wykonywała A. K., przy czym wysokość wynagrodzenia z w/w umowy zlecenia kształtuje się na poziomie zbliżonych do wynagrodzenia z umowy o pracę, jaka łączyła A. K. z (...) Sp. zo.o.; naruszenie art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 245 kpc poprzez pominięcie istotnej dla sprawy i znacznej części zebranego materiału dowodowego, w tym w szczególności znajdującego się na karcie 98 potwierdzenia operacji bankowej - przelewu bankowego na kwotę ujętą w umowie zlecenia nr (...) na rzecz M. B. oraz pominięcie znajdującego się na karcie 98 potwierdzenia operacji bankowej - przelewu bankowego na kwotę ujętą w umowie zlecenia nr (...) na rzecz M. B., przyjęcie przez sąd tych dokumentów na podstawie rozstrzygnięcia prowadzi do wniosku, że istniała faktyczna, realna i ekonomicznie uzasadniona potrzeba sporządzania na bieżąco tego rodzaju analiz i rozliczeń transakcji dokonywanych przez w/w Spółkę, a zatem podważa skutecznie tezę ujętą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku o pozorności umowy o pracę łączącą skarżącą z (...) Sp. z o.o.; naruszenie art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 245 kpc poprzez pominięcie istotnej dla sprawy i znacznej części zebranego materiału dowodowego, w tym w szczególności znajdujących się na karcie 100-103 dokumentów związanych z późniejszym zatrudnieniem pracownika J. B. (2) i powierzenie jej przez Spółkę części obowiązków A. K. co dowodzi, że istniała faktyczna, realna i ekonomicznie uzasadniona potrzeba sporządzania na bieżąco tego rodzaju analiz i rozliczeń transakcji dokonywanych przez w/w Spółkę, a zatem podważa skutecznie tezę ujętą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku o pozorności umowy o pracę łączącą skarżącą z (...) Sp. z o.o.; naruszenie art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 245 kpc poprzez pominięcie istotnej dla sprawy i znacznej części zebranego materiału dowodowego, w tym w szczególności znajdujących się na karcie 104-106 dokumentów związanych z późniejszym zatrudnieniem pracownika K. B. i powierzenie jej przez Spółkę części obowiązków A. K. co dowodzi, że istniała faktyczna, realna i ekonomicznie uzasadniona potrzeba sporządzania na bieżąco tego rodzaju analiz i rozliczeń transakcji dokonywanych przez w/w Spółkę, a zatem podważa skutecznie tezę ujętą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku o pozorności umowy o pracę łączącą skarżącą z (...) Sp. z o.o.; naruszenie art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 245 kpc poprzez pominięcie istotnej dla sprawy i znacznej części zebranego materiału dowodowego, w tym w szczególności znajdujących się na karcie 107 dokumentów związanych z późniejszym zatrudnieniem pracownika M. P. i powierzenie jej przez Spółkę części obowiązków A. K. co dowodzi, że istniała faktyczna, realna i ekonomicznie uzasadniona potrzeba sporządzania na bieżąco tego rodzaju analiz i rozliczeń transakcji dokonywanych przez w/w Spółkę, a zatem podważa skutecznie tezę ujętą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku o pozorności umowy o pracę łączącą skarżącą z (...) Sp. z o.o.; naruszenie art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 245 kpc poprzez pominięcie istotnej dla sprawy i znacznej części zebranego materiału dowodowego, w tym w szczególności znajdujących się na karcie 157 wykazu dochodów Spółki za lata 2015-2016 oraz zeznania CIT-8 karta 158-160 verte, z których wynika że decyzja o powierzeniu A. K. dodatkowych obowiązków w ramach zawartej umowy o pracę była potrzebna i ekonomicznie uzasadniona; naruszenie art. 233 § 1 kpc poprzez całkowicie dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez pominięcie zeznań świadków w osobach K. M., B. C., M. B., K. B., J. B. (1), z których jednoznacznie wynika, że A. K. wystawiała dokumenty rozliczeniowe w imieniu Spółki i czyniła to w ramach zawartej umowy o pracę; naruszenie art. 232 kpc w zw. art. 6 k.c., poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji błędne przyjęcie, że na odwołującej się spoczywał ciężar dowodu co do wykazania, iż praca w ramach nawiązanego stosunku pracy była rzeczywiście wykonywana, podczas gdy ciężar dowodu co do tej okoliczności spoczywa na organie rentowym, który przed wydaniem zaskarżonej decyzji przyjął zgłoszenie do ubezpieczenia A. K., przyjmował z tego tytułu składki i nie kwestionował tytułu tego zgłoszenia, przy jednoczesnym braku przedstawiania przez organ rentowy jakiegokolwiek dowodu wykluczającego wykonywanie pracy przez odwołującą się na stanowisku stwierdzonym umową o pracę; naruszenie art. 83 § 1 k.c. poprzez jego bezzasadne zastosowanie i przyjęcie, że oświadczenia woli w zawarciu umowy o pracę pomiędzy odwołującą się i zainteresowanymi miały charakter pozorny, w sytuacji gdy wola i celem umowy stron było świadczenie pracy przez A. K., która do czasu zwolnienia chorobowego pracę tę rzeczywiście świadczyła w sposób stały; błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, co miało istotny wpływ na treść wyroku, polegający na błędnym przyjęciu, że umowa o

pracę zawarta pomiędzy stronami miała charakter pozorny, w przypadku gdy w ramach tej umowy praca była przez moją mocodawczynię rzeczywiście świadczona.

III. Wskazując na powyższe apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę decyzji i ustalenie, że podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 15 lipca 2016 roku, zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przypisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja skutkowałą uchyleniem zaskarżonego wyroku.

Stosownie do treści przepisu art. 378 § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, jednakże w granicach zaskarżenia bierze z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Nieważność postępowania zachodzi, jeżeli droga sądowa była niedopuszczalna; jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej, organu powołanego do jej reprezentowania lub przedstawiciela ustawowego, albo gdy pełnomocnik strony nie był należycie umocowany; jeżeli o to samo roszczenie między tymi samymi stronami toczy się sprawa wcześniej wszczęta albo jeżeli sprawa taka została już prawomocnie osądzona; jeżeli skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa albo jeżeli w rozpoznaniu sprawy brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy; jeżeli strona została pozbawiona możliwości obrony swych praw; jeżeli sąd rejonowy orzekł w sprawie, w której sąd okręgowy jest właściwy bez względu na wartość przedmiotu sporu (art. 379 k.p.c.).

W myśl zaś przepisu art. 477¹¹ § 1 k.p.c., stroną w postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych jest: ubezpieczony, osoba odwołująca się od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, inna osoba, której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja, organ rentowy, wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności i zainteresowany.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy godzi się zauważyć, że analiza akt sprawy prowadzi do wniosku, że w sprawie zachodzi nieważność postępowania skutkująca uchyleniem zaskarżonego wyroku, zniesieniem postępowania i przekazaniem sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, ponieważ (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. nie miała organu do jej reprezentowania – art. 379 pkt 2 k.p.c. W związku z tym Sąd Apelacyjny nie badał zasadności zarzutów merytorycznych podniesionych w apelacji.

W niniejszej sprawie przedmiotem sporu wyznaczonym treścią decyzji organu rentowego było ustalenie, czy A. K. podlega jako pracownik u płatnika składek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 15 lipca 2016r. Jak wynika z akt sprawy postępowanie sądowe od samego początku toczyło się z udziałem płatnika składek - spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w Ł.. Płatnik składek był bowiem nie tylko adresatem zaskarżonej decyzji, ale także podmiotem, który złożył odwołanie od decyzji. Był zatem stroną tego postępowania. Z niespornych ustaleń Sądu Okręgowego, a także ze znajdujących się w aktach sprawy odpisów z KRS spółki oraz oświadczenia pełnomocnika A. K. wynika, że od samego początku powstania spółki aż do czasu wyrokowania przez Sąd Okręgowy i Apelacyjny, A. K. była członkiem zarządu spółki. Poza sporem jest i to, że odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 23 czerwca 2017r. złożyła A. K., która w spółce płatnika pełni funkcję członka zarządu uprawnionego do samodzielnej reprezentacji spółki z o.o. (...) oraz płatnik. Jak wynika jednocześnie z odwołań, oba odwołania podpisał pełnomocnik radca prawny Ł. D., a pełnomocnictwa do działania w imieniu spółki udzieliła jednoosobowo A. K.. Na rozprawie w dniu 20 listopada 2017r. prezes zarządu P. B. cofnął pełnomocnictwo dla radcy prawnego Ł. D. i Sąd Okręgowy procedował uznając, że spółka może być reprezentowana w procesie jednoosobowo przez prezesa zarządu.

W myśl przepisu art. 201 § 1 k.s.h. w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością organem uprawnionym do jej reprezentowania jest zarząd. Jednakże w umowie między spółką a członkiem zarządu oraz w sporze z nim spółkę reprezentuje rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia (art. 210 § 1 k.s.h.). Celem

powyższego przepisu jest ochrona spółki, jej wspólników i wierzycieli przed niekorzystnymi dla spółki decyzjami jej zarządu, a niebezpieczeństwo podejmowania takich decyzji jest uzasadnione, gdy oba podmioty występują po przeciwnych stronach sporu sądowego. Utrwalone jest stanowisko judykatury, że przepis powyższy ma zastosowanie nie tylko wtedy, gdy członek zarządu uzyskuje status strony procesu, ale także wtedy, gdy przystępuje w charakterze interwenienta ubocznego do strony pozostającej w sporze ze spółką.

W uzasadnieniu uchwał z dnia 22 października 2009 r. (III CZP 63/09, OSNC 2010 Nr 4, poz. 55) oraz z dnia 12 stycznia 2010 r. (III CZP 120/09, OSNC 2010 nr 7-8, poz. 105) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że na gruncie przepisów kodeksu spółek handlowych ustawodawca dostrzegł możliwość wystąpienia kolizji pomiędzy interesem indywidualnym członka zarządu a interesem spółki, nadając prymat ochronie interesowi spółki. W ocenie Sądu Najwyższego, przepis art. 210 k.s.h. nie wymaga, aby sprzeczność taka rzeczywiście występowała, albowiem wystarczy zaistnienie tylko potencjalnej kolizji indywidualnych interesów członków zarządu z interesem samej spółki. Analizując pojęcie „sporu” użyte w art. 210 § 1 k.s.h. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 maja 2014 r. (I UK 403/13, LEX nr 1738477) wskazał, że dla przyjęcia istnienia sporu jako przesłanki wyłączenia reprezentacji spółki przez członka jej zarządu nie jest konieczne wystąpienie rzeczywistej sprzeczności interesów tych podmiotów, lecz wystarczająca w tym względzie jest potencjalna kolizja owych interesów. Potencjalna sprzeczność interesów w sprawie o podleganie ubezpieczeniom społecznym między członkiem zarządu a spółką z ograniczoną odpowiedzialnością wyraża się przede wszystkim w tym, że stwierdzenie podlegania przez członka zarządu ubezpieczeniom społecznym z tytułu pozostawania ze spółką w stosunku pracy powoduje powstanie po stronie spółki obowiązków, w szczególności majątkowych, gdyż spółka jako pracodawca jest płatnikiem składek na te ubezpieczenia (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych), co rodzi obowiązek obliczania, potrącania z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy (art. 46 ust. 1 ww. ustawy). O ile zatem członek zarządu z pewnością jest zainteresowany stwierdzeniem podlegania przez niego ubezpieczeniom społecznym, bowiem od tego jest uzależnione prawo do świadczeń z tego ubezpieczenia, o tyle spółka może mieć interes w tym, aby nie być odpowiedzialną za należności składowe z tego tytułu, obciążające w dużej części jej majątek. Zdaniem Sądu Najwyższego, w takiej sprawie należy więc założyć istnienie konfliktu interesów między spółką a członkiem zarządu, co oznacza wyłączenie ogólnej reprezentacji spółki przez zarząd na rzecz reprezentacji przez radę nadzorczą lub pełnomocnika powołanego uchwałą zgromadzenia wspólników (art. 210 § 1 k.s.h.). (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2015 r., II UK 346/14, L.. Także w doktrynie prezentowane jest jednolite stanowisko, że w sporach z członkiem zarządu i spółką reprezentacja spółki przez zarząd, tj. przez członków zarządu jest całkowicie wykluczona, a zakres przedmiotowy art. 210 § 1 k.s.h. obejmuje wszelkie, szeroko rozumiane spory między spółką a członkiem jej zarządu i, decydujące znaczenie ma okoliczność, że dana osoba pełni funkcję członka zarządu oraz, że dla przyjęcia istnienia sporu, jako przesłanki wyłączenia reprezentacji spółki przez członka jej zarządu, nie jest konieczne wystąpienie rzeczywistej sprzeczności interesów tych podmiotów, lecz wystarczająca w tym względzie jest potencjalna kolizja interesów (por. KSH, Komentarz, red. Jara 2019, wyd. 22, L.; KSH, Komentarz, S. 2014, L.).

W przedmiotowej sprawie w związku z treścią decyzji organu rentowego potencjalny konflikt interesów odwołującej A. K. oraz płatnika składek – (...) sp. z o.o. wiąże się z tym, że stwierdzenie podlegania przez członka zarządu ubezpieczeniom społecznym z tytułu pozostawania ze spółką w stosunku pracy powoduje powstanie po stronie spółki (...) obowiązków majątkowych, wynikających z art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, tj. obliczania, potrącania z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składek. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19 stycznia 2017 r., III AUa 1495/16, L.; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9 grudnia 2015 r., III AUa 599/15, L.).

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, że w toku całego postępowania przed Sądem Okręgowym płatnik składek nie miał organu powołanego do reprezentowania spółki w sporze z członkiem zarządu w myśl art. 210 § 1 k.s.h. Okolicznością niekwestionowaną jest, że (...) spółka z o.o. nie posiada rady nadzorczej, ani pełnomocnika, o którym mowa w powyższym przepisie. Tymczasem Sąd Okręgowy dopuścił do sytuacji, w której reprezentantem spółki z o.o. (...) był członek jej zarządu. Taka sytuacja procesowa skutkuje nieważnością postępowania. (por. wyrok

Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2015 r., II UK 346/14, L.; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 kwietnia 2016 r., III AUa 1104/15, L.).

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i zniósł w całości postępowanie przeprowadzone przed Sądem I instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego (art. 108 § 2 k.p.c.).